

РЕШЕНИЕ

№ 1643

гр. София, 29.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Д СЪСТАВ, в публично заседание на десети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Здравка Иванова

Членове: Цветомира П. Кордоловска Дачева
Десислава Ст. Чернева

при участието на секретаря Екатерина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Десислава Ст. Чернева Въззивно гражданско дело № 20211100505900 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 16.02.2021 г., постановено по гр. дело № 75076/2019 г. по описа на СРС, ГО, 55-ти с-в, са отхвърлени предявените от Д. Н. Б. срещу Г.Д. "П. б. и з. на н." – МВР искове с правно основание чл. чл. 187, ал. 5, т. 2 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 1 427. 09 лв., представляваща неизплатено допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд за 205 часа за периода от 01.11.2016 г. до 30.11.2019 г., получени след преобразуване на нощен в дневен труд с коефициент 1. 143, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане и сумата от 202. 01 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва от падежа на всяко вземане до датата на подаване на исковата молба, като ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 8 вр. ал.3 от ГПК направените разноски по делото в размер на 100 лв.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца Д. Н. Б.. Жалбоподателят поддържа, че въпреки липсата на изрична уредба през процесния период за преобразуването на часовете положен нощен труд към дневен, то тази празнота следвало да се бъде преодоляна със субсидиарното

положение на друг акт – Наредба за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ – чл. 9, ал. 2. При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта. Липсата на изрична норма през процесния период не следвало да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен, а представлявала празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. При наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в МВР и при липса на специални норми, то следвало да се приложат общите правила, т. е. да се приложи субсидиарно НСОРЗ, като приложимият коефициент за преизчисляване на нощния труд в дневен бил 1, 143. В тази връзка следвало да се имат предвид и принципните разяснения, дадени в т. 23 на Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. на ВКС по тълк. дело № 6/2012 г., ОСГК. В противен случай държавните служители в МВР щели да бъдат поставени в неравностойно положение спрямо другите държавни служители, а също и спрямо работниците и служителите, работещи по трудови правоотношения. Освен това субсидиарно приложение имал и ЗДСл – чл. 67, ал. 3. При трудово правоотношение и сумирано изчисляване на работно време работодателят отчитал работното време на конкретния работник или служител в края на отчетния период – в случая на тримесечие. В случай, че нормата работно време за този период била надвишена, щял да се отчете извънреден труд – часовете, получени над определената норма часове /след превръщането на нощните часове в дневни по реда на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ/ били извънреден труд. ЗМВР и ЗДСл не регламентирали нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта, при 5-дневна работна седмица, както и нормалната продължителност на работното време през нощта, както това било сторено в чл. 140, ал. 1 КТ – нормалната продължителност на работното време през нощта била до 7 часа, а нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица – до 35 часа. Тази продължителност следвало да е приложима и за смесената работна смяна, която включвала дневен и нощен труд, каквато била тази при работа на 12 часови смени. Посочените норми не регламентирали и обратното, т. е. че нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е 40 часа, респ. 8 часа. В чл. 187, ал. 1 ЗМВР било установено нормалното работно време, като продължителността била установена е оглед на дневната, а не на нощната част от деня, аналогично на уредбата в КТ. Не можело да се приеме, че в чл. 187, ал. 1 и 3, изр. 4 ЗМВР била установена по-голяма нормална продължителност на работното време през нощта на

тази категория държавни служители в МВР. По своята правна същност тези норми установявали ограничение на средното работно време за тази категория служители, които полагат нощен труд от 8 часа за всеки период от 24 часа. Следователно не била изключена трансформацията на положени часове нощен труд в дневен с коефициент 1, 143. В ЗМВР липсвала разпоредба, която да установява нормалната продължителност на нощното работно време при подневно отчитане на работното време на 8 часа. Нормата на чл. 188. ал. 2 ЗМВР изрично предвиждала, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22. 00 и 6. 00 часа, се ползват със специалната закрила по КТ. Последната намирала израз в правото на тези служители да полагат нощен труд при условията, предвидени в КТ, а това означавало, че по отношение на тях била приложима нормата на чл. 140 КТ. На следващо място сочи, че работното време на държавните служители в МВР, работещи на 8-, 12- или 24-часови смени, се изчислявало сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. Сумираното изчисляване на работното време било форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазвала средно за определен попродължителен период от време, който в процесния случай бил тримесечен. При сумираното изчисляване продължителността на работния ден не била еднаква, поради което за работодателя не съществувало задължение през всеки календарен период /седмица, месец/ да осигурява отработване на пълния размер на законоустановеното работно време, което за държавните служители в МВР било 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица – чл. 187, ал. 1 ЗМВР. При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщали в дневни с коефициент 1, 143 и за тях се заплащало и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд и добавка за извънреден труд за времето, с което се превишавал 8-часовия работен ден след превръщането на нощния труд в дневен. Часовете, получени над определената за месец или за тримесечие норма часове /след превръщането на нощните часове в дневни по реда чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ/, били извънреден труд – арг. от Решение № 540 от 07.07.2010 г. на ВКС по гр. д. № 895/2009 г., IV г. о. В тази насока били и принципите, залегнали в Директива 2003/88/ЕО. Тази Директива не допускала ограничение на прилаганата закрила на нощния труд спрямо труда на полицаите. Напротив, в преамбюла се изисквало равнището на опазване на безопасността и здравето на работниците, които полагат нощен труд и работниците на работа на смени да се привежда в съответствие с естеството на тяхната работа, а работата на служителите по ЗМВР през нощта била с несъмнено висок риск. В този смисъл неприлагането на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ щяло да противоречи на действащото европейско и национално законодателство и да доведе до неравно третиране. Първоинстанционното решение противоречало и на принципа на равенство, залегнал в чл. 20 и чл. 31 от Хартата за основните права на Европейския съюз. Ето защо моли обжалваното решение да бъде отменено, а исковете – уважени. Претендира и

присъждането на направените разноси по делото.

Ответникът по жалбата Г.Д. "П. б. и з. на н." – МВР " не е подал отговор в законоустановения срок.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане обективно кумулативно съединени искиове с правно основание чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав счита, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо, но е неправилно.

Безспорно е във въззивното производство, че през процесния период страните са били обвързани от валидно служебно правоотношение, по силата на което ищецът е изпълнявал длъжността "младши инспектор" в сектор "Оперативен център" в отдел "Пожарогасителна и спасителна дейност" към Столична дирекция "ПБЗН" към ГД "ПДЗН" – МВР " за периода 01.11.2016г.-30.11.2019г. , полагал е труд на 24-часов режим на работа, като работното време било изчислявано сумирано за тримесечен период, както и че полаганият нощен труд/ от 22.00ч. до 06.00ч./ е бил заплащан от въззиваемия – ответник с начислено допълнително възнаграждение от 0. 25 лв. на час.

Спорните между страните въпроси са свързани с това дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на КТ и НСОРЗ – в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, както и дали е налице извънреден труд при превръщане на нощните часове в дневни по реда на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ.

Дневното работно време е обичайното работно време. Нощен е трудът, който се полага от 22. 00 ч. до 06. 00 ч. / чл. 140, чл. 141, ал. 2 КТ. /Трудовото законодателство изхожда от идеята за принципна допустимост на работата през нощта, като я съчетава с мерки за ограничаване на нейното неблагоприятно влияние върху работника или служителя – специална закрила /чл. 140, чл. 140а, чл. 149 и чл. 261 КТ/, която произтича от оценката за повишената вредност на работата през нощта за човешкия организъм – чрез нея се нарушават обичайните за тази част на денонощието биологични функции на човешкия организъм, тя изисква по-голямо напрежение, води до по-бърза и по-голяма умора, променя реда на почивките на работника или

служителя, нарушава обичайния ритъм на неговия личен живот. Положеният нощен труд се отчита и се заплаща увеличено в сравнение с дневния. Увеличението се изразява на първо място в запазването на ставката за дневното работно време, като изравняването се извършва със съответни коефициенти в зависимост от начина на изчисляване и отчитане на работното време /подневно или сумирано/ – чл. 9, ал. 2 НСОПЗ и на второ място – в заплащане на допълнително трудово възнаграждение към така увеличеното възнаграждение, чийто минимален размер е установен в чл. 8 НСОПЗ. Оправданието за това допълнително заплащане на нощния труд е в по-големия разход на умствена и физическа енергия от престираната работна сила от работника или служителя и необичайното за биологичния ритъм на човека време от денонощието, през което трудът се полага / Решение № 14 от 27.03.2012 г. на ВКС по гр. дело № 405/2011 г., IV г. о., ГК/.

Съгласно разпоредбата на чл. 176 ЗМВР, брутното месечно трудово възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от

22. 00 ч. до 6. 00 ч., а в чл. 187, ал. 5, т. 2 и ал. 6 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г. / – че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 30 часа седмично при 5-дневна работна седмица – чл. 187, ал. 1 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г. /. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12 или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22. 00 ч. и 6. 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период – чл. 187, ал. 3, изр. 3 ЗМВР.

Според чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на

вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г., отм., бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г., Решение № 16766 на ВАС на РБ – бр. 4 от 14.01.2020 г. В чл. 3, ал. 3 от наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22. 00 ч. и 06. 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, а в чл. 31 – че отработеното време между 22. 00 ч. и 06. 00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове. В посочения подзаконен нормативен акт обаче липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл. 31, ал. 1 от Наредба № 8121з407 от 11.08.2014 г., отм. с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/.

Същевременно съгласно нормата на чл. 188, ал. 2 ЗМВР, държавните служители, полагащи труд за времето между 22. 00 ч. и 06. 00 ч., се ползват със специална закрила по КТ. При липсата на правило за отчитане на нощния труд в специалния закон – ЗМВР /до изменението на чл. 187, ал. 4 със ЗИДЗМВР от м. юли 2020 г. / и в наредбата, издадена по чл. 187, ал. 9 ЗВМР, то при сумирано отчитане на работното време на служителите от МВР, работещи по служебно правоотношение, следва да се прилага субсидиарно правилото за трансформиране на нощните часове в дневни, установено в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Да се приеме противното би означавало да се допуснат различни системи на отчитане на нощния труд от служителите в МВР и от работниците по трудово правоотношение, въпреки че те изразходват психическа и физическа енергия и извършват полезна трудова дейност в една и съща част от денонощието /работно време/ и при едни и същи вредни за здравето последици, което би довело до нарушаване на принципа за равностойно третиране, закрепен в чл. 6 от Конституцията на Република България и чл. 14 ЕКЗПЧОС /виж и Решение № 311 от 08.01.2019 г. на ВКС по гр. дело № 1144/2018 г., IV г. о., ГК/.

В този смисъл неоснователни се явяват възраженията на жалбоподателя за неприложимост на установения в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд. А с оглед изложеното вече по-горе приложението на правилото на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ не се изключва от обстоятелството, че ответникът е изпълнил задължението си да заплати на ищеца допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0. 25 лв. за всеки отработен час през нощта.

При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното

време за съответното работно място /чл. 9, ал. 2 НСОПЗ/. Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица /чл. 187, ал. 1 ЗМВР/. Следователно нормалната продължителност на дневното работно време, установени при подневно отчитане на работното време на държавните служители в МВР, е 8 часа – това е първата от двете величини, необходими за изчисляване на приложимия коефициент. По отношение на втората от тях СГС приема, че за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени в системата на МВР работното време се изчислява сумирано за тримесечен период с възможност за полагане на труд и през нощта между 22. 00 ч. и 06. 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период /чл. 187, ал. 3 ЗМВР/. Т. е., от посочената норма е видно, че 8-часовото ограничение при полагане на нощен труд на смени се отнася за случаите на сумирано изчисляване на работното време за тримесечен период, а не за случаите на подневно отчитане на работното време, която е различна форма на отчитане на труда. През иския период в ЗМВР липсва норма, която да установява нормалната продължителност на нощното работно време при подневно отчитане на работното време. Ето защо при подобна празнота в специалния закон следва да се приложи общото правило на чл. 140, ал. 1 КТ, съгласно което нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Следователно отношението между нормалната продължителност на дневното работно време /8 часа/ и нормалната продължителност на нощното работно време /7 часа/, установени за подневно отчитане на работното време на служителите в МВР, е 1. 143.

На следващо място настоящият съдебен състав приема, че съгласно чл. 143, ал. 1 КТ, извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време. Работодателят може да установява сумирано изчисляване на работното време – седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца – чл. 142, ал. 2 КТ. Както вече бе посочено по-горе, работното време на държавните служители в МВР, работещи на 8-, 12- или 24 часови смени, се изчислява сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. Сумираното изчисляване на работното време форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен период от време, който в процесния случай е тримесечен. При сумираното изчисляване продължителността на работния ден не е еднаква, поради което за работодателя не съществува задължение през всеки календарен период /седмица, месец/ да осигурява отработване на пълния размер на законоустановеното работно време, което за държавните служители е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР. В този случай продължителността на работното време през отделните дни може

да надвишава нормалната, но работата в повече се компенсира с почивка в границите на отчетния период. По този начин балансът на работното и свободното време се запазват средно за периода на отчитане. Когато в края на отчитане, нормата свободно време е превишена, ще е налице извънреден труд.

Сумираното работно време се установява в полза на работодателя за работници и служители, които извършват работа със специфичен характер и/или организация на труда /чл. 154а КТ/, но изчисляването му се основава на продължителността, установена при подневното отчитане на работното време /чл. 142, ал. 1 КТ/. Тримесечната норма на отчитане представлява допълнителна тежест за работника или служителя, тъй като затруднява възстановяването на работната сила, което биологично се осъществява най-добре в рамките на едно денонощие /виж т. 2 от Тълкувателно решение № 8 от 14.11.2014 г. на ВКС по тълк. дело № 8/2013 г., ОСГК/.

Подневното отчитане на работното време служи за база при определяне на следните компоненти и особености, характерни за сумираното отчитане на работното време: 1/нормата на работното време за периода на сумираното му изчисляване; 2 правилата за изчисляване на трудовото възнаграждение; 3 правилата за установяване и изчисляване на извънреден труд, положен от работещите при условията на сумирано изчисляване на работното време и 4 правилата за изчисляване на броя на отработените дни при определяне на трудовия стаж, възнаграждението за платен годишен отпуск, размерът на обезщетенията и др.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж, трудовият стаж на работниците и служителите, работещи при сумирано изчисляване на работното време, се определя, като изработените часове по графика за периода на сумирането, след превръщане на нощните часове в дневни за смените с повече от 4 нощни часа, се разделят на установената за тях нормална продължителност на дневното работно време. Определеният по този начин труд стаж не може да е по-голям от броя на работните дни за периода на сумирането.

В чл. 18, ал. 3 НСОПЗ е предвидено, че при сумирано изчисляване на работното време броят на отработените дни се установява, като отработените часове през месеца след превръщането на нощните часове в дневни се разделят на дневната продължителност на работното време, установена за работното място при подневно отчитане на работното време.

Съответно в чл. 9б, ал. 1 /Нов – ДВ, бр. 41 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г. / от Наредбата за работното време, почивките и отпуските, е установено, че при сумирано изчисляване на работното време по чл. 142, ал. 2 КТ се определя норма за продължителност на работното време за периода. Нормата се определя в часове, като броят на работните дни по календар, включени в периода на отчитане, се умножи по дневната часова продължителност на работното време, определено в трудовия договор,

а в чл. 9а, ал. 4 от наредбата /редакция изм., бр. 41 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г. /, че когато се полага нощен труд, сборът от работните часове по графика на работника или служителя по ал. 3 се изчислява след превръщане на нощните часове в дневни за смените с 4 и повече от 4 часа нощен труд с коефициента по чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Превръщането на нощните часове в дневни не се извършва, когато за работното място е установено намалено работно време, както и когато трудовият договор е сключен за работа само през нощта.

Съгласно нормата на чл. 26, ал. 1 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, при сумирано отчитане на работното време общият брой на отработените часове по график се сравнява с нормата работни часове за отчетния период, получена от броя календарни работни дни за периода, умножени по цифрата осем. Получените часове над тази норма се отчитат като положен труд извън редовното работно време. Посочената наредба не предвижда превръщане на нощните часове в дневни с коефициент 1. 143 за изчисляване на отработените дни и за отчитането и заплащането на извънредния труд. С оглед изложените вече по-горе съображения за приложимост на установения в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд и доколкото правилото за преизчисляване на нощните часове в дневни е в синхрон с правилата за заплащане на труда и зачитането на трудовия стаж, настоящият съдебен състав приема, че за процесния период нощните часове, преизчислени в дневни с коефициент 1. 143, следва да се вземат предвид при решаването на въпроса дали е положен извънреден труд от страна на ищеца.

Видно е от заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана в първоинстанционното производство съдебно-счетоводна експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи на кредитиране, че през процесния период – от 01.11.2016 г. до 30.11.2019 г., ищецът е положил нощен труд в размер на 1 726 ч., които преизчислени с коефициент 1. 143 и приравнени на дневно работно време възлизат на 1 971 ч. Възнаграждението за разликата от 205 ч. е в размер на 1 427. 09 лв., а обезщетението за забава в размер на законната лихва за периода от 01.01.2017 г. до 22.12.2019 г. възлиза на 202. 01 лв. Установено е също така, че отработените от ищеца часове на смяна и съответно за отчетния период от три месеца надхвърлят определената норма часове, който извод следва от обстоятелството, че работодателят му е заплатил допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за часовете и в размерите, посочени в заключението на вещото лице, които не се спори между страните, че са били определени без да е било извършено превръщане на отработените нощни часове в дневни.

В този смисъл и при съобразяване на обстоятелството, че задължението за заплащане на претендираното възнаграждение е възникнало като срочно /след изчитане на всяко тримесечие – виж чл. 33, ал. 1 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. /, то настоящият съдебен състав приема, че предявените иски са изцяло основателни, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Така формираните изводи не противоречат на решението на съда на ЕС от 24.02.2022 г., постановено по дело C-262/2020 /образувано по преюдициално запитване, отнасящо се до тълкуването на чл. 12, б. "а" от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 04.11.2003 относно някои аспекти на организацията на работното време, както и на чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз, отправено в рамките на спор между служител и Г.Д. "Пожарна безопасност и защита на населението" към МВР по повод отчитането и заплащането положените часове нощен труд/. С посоченото решение не е даден конкретен отговор на въпроса за приложението на общата правна уредба на България в правоотношенията с държавните служители /служителите на МВР/, доколкото тълкуването на национални правни норми не в обхвата на компетентността на СЕС. В решението обаче е прието, че националното ни право видимо изключва държавните служители на МВР като полицаите и пожарникарите от обхвата на общия правен режим, който предвижда ограничение от седем часа на нормалната продължителност на нощния труд, от една страна, а от друга, не предоставя на тези държавни служители възможността за преобразуване на нощния труд в дневен. Също така е посочено, че Директива 2003/88 не налага да се приемат мерки, с които да се установи разлика между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня. Т. е. Директивата не налага да се приеме особена норма, която специфично да урежда нормалната и пределна продължителност на нощния труд, при условие че тази продължителност е ограничена в съответствие с изискванията, произтичащи от чл. 8 на Директивата /осем часа/. При всички случаи обаче за

тези работници от публичния сектор като полицаите и пожарникарите трябва да има други мерки за з. под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд, а чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел.

Действително в чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че за полагане на труд през нощта

от 22. 00 до 6. 00 ч. на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения, но заплащането на 0. 25 лв. за всеки отработен час /която ставка е идентична на предвидената в общата правна уредба – чл. 8 НСОПЗ – в редакция към процесния период/, при различното третиране на работниците от частния сектор и тези от публичния сектор по отношение на преобразуването на нощните часове в дневни, не може да компенсира особената тежест на нощния труд. Установените в ЗМВР компенсаторни механизми – допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1, по-голям основен платен годишен отпуск – чл. 189, ал. 1 ЗМВР, обезщетение при прекратяване на служебното правоотношение – чл. 234, ал. 1, по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд – чл. 187, ал. 7 ЗМВР, по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия – чл. 69, ал. 2 КСО, пенсиониране при условията на I категория труд – чл. 69 КСО, ползват всички служители на МВР, а не само тези, полагащи нощен труд, като за последните не са предвидени други мерки за з. по смисъла на Директивата е горепосоченото решение на СЕС. А следва да се посочи също така, че в т. 76 от решението на СЕС е изложено, че аргументът за липсата на механизъм за преобразуване на нощните часове в дневни, обяснен със съображения от правен и икономически порядък, не отразява допустима от закона цел, годна да обоснове разликата в третирането.

Изводите на въззивния съд не съвпадат с тези на СРС. Ето защо обжалваното решение следва да бъде отменено, а исквете – уважени.

По отношение на разноските:

При този изход на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя /ищеца/ направените разноски и в двете съдебни инстанции в общ размер от 800 лв. / по 400 лв за всяка инстанция/за възнаграждение за един адвокат.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на СГС, сумата от 400 лв. – възнаграждение за вещо лице.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решението от 16.02.2021 г., постановено по гр. дело № 75076/2019 г. по описа на СРС, ГО, 55-ти с-в г., като **вместо това ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Г.Д. "П. б. и з. на н." – МВР, с адрес: гр. София, ул. "*****", да заплати на Д. Н. Б. с ЕГН: "*****", с адрес: гр. София, ж. к. "*****", по искове с правно

основание чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 1 427. 09 лв., представляваща неизплатено допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд за 205 часа за периода от 01.11.2016 г. до 30.11.2019 г., получени след преобразуване на нощен в дневен труд с коефициент 1. 143, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.12.2019 г. до окончателното ѝ изплащане и сумата от 202. 01 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 01.01.2017 г. до 22.12.2019 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси и в двете съдебни инстанции в общ размер от 800 лв. / по 400 лв за всяка инстанция/за възнаграждение за един адвокат.

ОСЪЖДА Г.Д. " П. б. и з. на н. " – МВР, с адрес: гр. София, ул. "*****" да заплати по сметка на СГС на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата от 400 лв. – възнаграждение за вещо лице. Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____